

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Yttrande
2023-06-14

Vårt diarienummer
RR 2023-119

Ert diarienummer
3680/2021

Boverket

Yttrande över Boverkets förslag till föreskrifter om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga i byggnader

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

I remissen ingår förslag till Boverkets föreskrifter om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga i byggnader.

I sak anges förslaget innebära bland annat följande. De nya föreskrifterna, som består av fyra kapitel, föreslås träda i kraft den 1 juli 2024. Samtidigt upphävs motsvarande regler om tillgänglighet och användbarhet i Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BBR. Den nya författningen föreslås ha en övergångstid om ett år. Kapitel 1 i de föreslagna föreskrifterna innehåller övergripande bestämmelser om bland annat tillämpningsområdet, byggprodukter och material, projektering och utförande, ändring av byggnad samt kontroll. Kapitel 2 innehåller bestämmelser om utformningskrav vid uppförande av nya byggnader. Kapitel 3 innehåller bestämmelser om tekniska egenskapskrav vid uppförande av nya byggnader. Kapitel 4 innehåller bestämmelser om krav vid ändring av byggnader. Bestämmelserna reglerar bland annat hur anpassning och avsteg från kraven i kapitel 2 och 3 får göras vid ändring av byggnader. Även vilka krav på tillgänglighet och användbarhet som ställs vid tillbyggnad av en- och tvåbostadshus i markplanet regleras. I bestämmelserna anges också när en tillgänglig och användbar hiss eller annan lyftanordning ska installeras, om sådan saknas vid vissa ändringar av flerbostadshus med fler än två våningar.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges bland annat följande. Det finns kritik mot BBR som går ut på att regleringen ofta uppfattas som oförutsägbar, omfattande och kostnadsdrivande av samhällsbyggnadssektorn. Detta anges bland annat påverkas av hur reglerna är strukturerade och presenteras. Sammantaget kan detta vara en bidragande faktor till

problemet som regeringen pekat ut, att byggandet i Sverige inte är kostnadseffektivt. Utformningen av BBR har enligt Boverkets uppfattning bidragit till en otydlig rollfördelning

mellan staten och samhällsbyggnadsbranschen. Trots att allmänna råd är rekommendationer, tillämpar kommuner och byggherrar i praktiken många gånger allmänna råd som föreskrifter. De allmänna råden anges därför i stor utsträckning ha blivit normerande. Vidare anges att innovation och nytänkande kan begränsas genom den osäkerhet som kan finnas för byggherrar som väljer en annan lösning än den som finns i allmänna råd. Genom att de allmänna rådets status ibland uppfattas som otydliga försvagas incitamenten till att utveckla nya produkter och produktionsmetoder, vilket i sin tur anges motverka syftet med funktionskrav som är att byggherren ska vara fri att finna metoder och lösningar som uppfyller ett ställt krav.

Specifikt när det gäller tillgänglighetsreglerna anges följande. Reglerna om tillgänglighet och användbarhet i BBR har ökat i omfattning över tid, både beträffande antal regler och mängden text. Sedan 2011, när utformningskrav på tillgänglighet och användbarhet infördes i PBL, finns angivelser i BBR av vilka regler som är utformningskrav och vilka som är tekniska egenskapskrav. De finns i samma avsnitt i författningen och i flera fall inom samma bestämmelse. Detta anges medföra att reglerna är svåröverskådliga.

Det anges förekomma allmänna råd som skapar praktiska problem vid tillämpningen och som kan göra reglernas syften och betydelser otydliga. Föreskrifterna om tillgänglighet och användbarhet innehåller detaljerade allmänna råd som kan vara svåra att avvika från. För bostäder finns hänvisningar till en standard, som medför att den detaljering som standarden har även blir normerande för tillämpningen. Det förekommer begrepp som är otydliga och svåra att tillämpa. Det anges därför finnas ett behov av att förtydliga reglerna.

Det anges syfte och mål med författningsförslaget. Detta syfte och mål överensstämmer till stor del med vad som gäller för de författningsförslag som Regelrådet yttrat sig över i andra aktuella remisser från Boverket, såsom exempelvis i ärendet om Boverkets förslag till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader. Detta yttrande hade Regelrådets ärendenummer RR 2023-53 och beskrivning av mål och syfte har alltså refererats där. Kortfattat handlar det om att byggreglerna ska totalt sett bestå av färre regler och de regler som finns ska bara innehålla bindande föreskrifter, vägledning ska ges på annat sätt än allmänna råd. Rollfördelning mellan staten och samhällsbyggnadssektorn och standardiseringsarbetet ska också tydliggöras. Tydligare och funktionsinriktade krav ska öka förståelse för bestämmelsernas innebörd och möjliggöra utveckling av nya lösningar på ett bättre sätt än vad som är möjligt med dagens regler, med mera.

Specifikt när det gäller bestämmelser om tillgänglighet anges också bland annat följande. Möjligheten för personer med funktionsnedsättning att kunna använda byggda miljöer självständigt är en grundläggande fråga. I Sverige gäller FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning sedan år 2009, vilket medför att lagar och offentlig verksamhet ska följa artiklarna i den. Det övergripande syftet är att säkerställa att personer med funktionsnedsättning får sina mänskliga rättigheter i likhet med alla andra samhällsmedborgare.

Regelrådet gör följande bedömning. Av bakgrundsbeskrivningen framgår såväl att det aktuella förslaget är en del av en större översyn och vad förslagsställaren anser motiverar denna översyn som information om särskilda problem som förslagsställaren ser med dagens regler om tillgänglighet. Beskrivningen är tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges i konsekvensutredningen att nollalternativet innebär att nuvarande regler i BBR förblir oförändrade. Detta anges innebära att samtliga problem som förslagsställaren uppfattar med nuvarande regelstruktur kvarstår. Den alternativa lösningen till författningsförslaget anges vara att föreskriften om tillgänglighet upphävs och inte ersätts med nya föreskrifter. Det anges medföra risker och kostnader och alternativet har därför inte valts. Om det bara finns krav på lag- och förordningsnivå anges det kunna vara svårt att tolka de övergripande samhällskraven i lag och förordning vilket även kan leda till höga tillämpningskostnader för till exempel byggherrar och kommuner. Myndighetsföreskrifterna förtydligar samhällskraven och gör kraven praktiskt tillämpbara för byggherrar, projektörer och kommuner. I övrigt anges att Boverket för varje föreskrift och allmänt råd har analyserat alternativa lösningars ändamålsenlighet, effektivitet och konsekvenser. Det har resulterat i att vissa regler i BBR inte finns i författningsförslaget och att delar ur BBR:s allmänna råd finns som föreskrifter. En del regler anges ha modifierats för att bli mer träffsäkra eller mer effektiva. Dessa beskrivningar finns i anslutning till den del av remissen där förslagets olika delar redovisas och motiveras (kapitel 5).

Regelrådet gör följande bedömning. Detta är ett ärende där det i utgångsläget finns ett regelverk, som förslagsställaren vill modifiera. En sådan beslutssituation är på flera sätt annorlunda än exempelvis ett fall där en principiellt helt ny reform ska genomföras, eventuellt på ett område som inte har reglerats alls tidigare. I det slags ärende som denna remiss gäller är det tillräckligt med en redovisning av alternativa lösningar som har den omfattning och innehåll som finns i konsekvensutredningen.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges övergripande att författningsförslaget stämmer överens med de skyldigheter som Sveriges medlemskap i Europeiska unionen innebär. Byggregler som preciserar utformningskravet och det tekniska egenskapskravet om tillgänglighet och användbarhet anges vara nationella. Det anges också att eftersom författningsförslaget innehåller sådana tekniska regler som avses i 2 § förordningen (1994:2029) om tekniska regler, kommer informationsförfarande enligt denna förordning att genomföras. Innan Boverket fattar beslut om föreskrifterna, kommer de att anmälas till Kommerskollegium som i sin tur kommer att anmäla förslagen till Europeiska Kommissionen. Författningsförslaget anges inte reglera tillträde till eller utövande av tjänsteverksamhet, och Boverket gör därför bedömningen att författningsförslaget inte behöver anmälas enligt EU:s tjänstedirektiv och 2 § förordningen (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns såväl en övergripande bedömning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten som vissa överväganden i förhållande till specifika rättsakter. Regelrådet finner inget som uppenbart talar emot bedömningarna eller uppenbart talar för att fler rättsakter borde ha övervägts. Beskrivningen är tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det anges i konsekvensutredningen att den nya författningen föreslås träda i kraft den 1 juli 2024. Samtidigt kommer motsvarande bestämmelser i BBR att upphävas genom en annan författning. Det nya författningsförslaget övergångsbestämmelser hänvisar till övergångsbestämmelser i den författning som upphäver de äldre bestämmelserna. Den sistnämnda författningen föreslås ha en övergångstid om ett år, alltså till den 1 juli 2025. Under denna övergångstid kommer det att vara möjligt för byggherrar att välja om de ska tillämpa de nya bestämmelserna eller om de ska tillämpa de gamla upphävda bestämmelserna i BBR. Hur länge dessa övergångsbestämmelser ska få tillämpas beror på om den åtgärd som utförs kräver bygglov eller anmälan. För lovpliktiga åtgärder gäller att de gamla bestämmelserna i BBR ska få tillämpas om ansökan om bygglov görs före den 1 juli 2025. För anmälningspliktiga åtgärder ska BBR få tillämpas om anmälan görs före den 1 juli 2025. För åtgärder som inte kräver vare sig bygglov eller anmälan ska BBR få tillämpas om arbetena påbörjas före den 1 juli 2025. Övergångstiden motiveras av att byggherrarna ska få god tid på sig för att ställa om arbetet till de nya förhållandena.

Vidare anges att för att föreskrifterna ska få avsedd effekt vid ikraftträdandet bör informationsinsatser riktas mot byggreglernas tillämpare. Detta kan ske genom Boverkets ordinarie kanaler – såsom PBL kunskapsbanken och vägledningar – men även genom mer målgruppsanpassade utbildningar och seminarier.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av vilka överväganden som förslagsställaren har gjort när det handlar om val av tidpunkt för ikraftträdande. Det är värdefullt att det framgår att förutsättningarna för byggherrar har beaktats. Det finns också en tillräcklig beskrivning av behovet av speciella informationsinsatser.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensbeskrivningen redovisas information om byggherrar, byggtreprenörer och installatörer, projektörer och kontrollansvariga samt byggmaterialtillverkare och småhustillverkare. Detta är samma kategorier företag som anges som berörda av förslaget i andra aktuella remisser från Boverket, såsom det som Regelrådet yttrade sig över i ärende RR 2023-119 och det är samma beskrivning av de berörda företagen i båda ärendena. Beskrivningen har refererats i yttrande RR 2023-53 (om Boverkets förslag till föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader) och upprepas därför inte här.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en tillräcklig beskrivning av de berörda företagen utifrån såväl antal som storlek och bransch. Samma mindre skrivfel finns i tabellen över byggprojektörer och kontrollansvariga i detta ärende som i ärendet RR 2023-53 (att det angavs finnas samma antal företag utan anställda som det fanns företag totalt, inom kategorin utvecklare av byggprojekt). Detta är något som borde korrigeras i den aktuella tabellen. Av samma skäl som i motsvarande bedömning i ärende RR 2023-53 finner Regelrådet likväl att ett sådant begränsat fel inte hindrar att beskrivningen som helhet är tillräckligt tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

I konsekvensutredningen anges övergripande att Boverket bedömer att författningsförslaget kommer att få begränsade direkta konsekvenser för tillämpningen jämfört med hur de gällande allmänna råden tillämpas i dag. Anledningen till detta anges vara att författningsförslaget utgår från en oförändrad kravnivå. Det anges att de beprövade lösningar som ofta tillämpas idag kommer alltså att kunna användas i framtiden. Direkta kostnadsmissiga konsekvenser för berörda aktörer anges framför allt uppstå till följd av tid för inläring, anpassning av arbetssätt och kompetensutveckling. Osäkerhet till följd av allmänna råds oklara status anges försvinna när allmänna råd antingen försvinner eller blir bindande föreskrifter. Några bestämmelser som kan verka begränsande har tagits bort, exempelvis hänvisning till specifika tekniska lösningar. Det skapar förutsättningar för en mer flexibel tillämpning av byggreglerna än idag och förbättrar möjligheterna till teknikutveckling. När de allmänna råden tas bort minskar den totala omfattningen av regler som tillämpare behöver ta del av. Färre regler gör att regelverket blir mer överskådligt. De allmänna råden har haft en kunskapsöverförande funktion på så sätt att projektörer och byggherrar har fått ta del av historiska erfarenheter från felaktiga utföranden, för att förebygga byggfel. Syftet med de allmänna råden har inte bara varit att skapa förståelse för var kravnivån bör ligga utan också för att förståambitionsnivån. Detta sammantaget har gjort det möjligt att jämföra och värdera andra tänkbara lösningar mot varandra. Denna funktion finns inte i det nya författningsförslaget. Samhällsbyggnadssektorn behöver därför tillgodogöra sig kunskapen på annat sätt. Troligtvis kommer behovet av vägledning öka inledningsvis. Boverket kommer därför tillhandhålla vägledning om författningen.

När det gäller byggherrar anges bland annat följande. Byggherrens ansvar anges inte förändras men förtydligas genom författningsförslaget. Vad gäller utformningskraven ska byggnadsnämnden i samband med lov pröva om utformningskravet på tillgänglighet och användbarhet uppfylls eller om mindre avvikelse kan göras. Att utformningskravet på tillgänglighet och användbarhet uppfylls är en förutsättning för att bygglov ska kunna ges. För att erhålla slutbesked är det dock byggherren som ansvarar för att visa på att alla krav som gäller för åtgärden enligt lovet är uppfyllda.

Eftersom förslaget inte pekar på någon särskild standard, anges möjligheten öka för byggherrar att använda andra fackmässiga metoder och lösningar än de som förekommer i de standarder som har angivits i BBR. Omfattningen av en eventuell efterfrågeförändring avseende lösningar – och därmed kostnadsförändring – anges inte möjlig att kvantifiera eftersom det inte går att förutsäga byggherrarnas framtida beställarbeteende. På kort sikt anges förändringarna troligen bli små, eftersom ändringarna i reglerna är små. Uppskattningsvis blir det på kort sikt därför bara marginell kostnadspåverkan för produktion av byggnader som effekt av förslaget. På lång sikt anges en kvalitativ bedömning vara att en successiv efterfrågeförändring kommer att ske som följd av att reglerna blir mindre detaljstyrande. Det anges kunna bidra till mer innovation men inte vara möjligt att beräkna.

Enligt författningsförslagets 1 kapitel – Övergripande bestämmelser ska byggherren dokumentera sin projektering och sina egenkontroller, om det inte är uppenbart att det inte behövs. Motsvarande bestämmelser i BBR preciseras i ett allmänt råd. Kravet gäller både för utformningskrav och tekniska egenskapskrav. Principiellt kan detta betraktas som en kravskärpning som kan leda till högre kostnader för dokumentation. Boverkets bedömning är emellertid att det allmänna råd med i sak samma innehåll som finns idag, tillämpas i hög grad. Det anges vara svårt att genomföra åtgärder som kräver lov eller anmälan utan dokumentation, så den generella bedömningen är att ökningarna i dokumentationskostnader blir

små. I de få fall som kostnadsökningar skulle bli aktuella anges det gälla företag som idag inte dokumenterar sin projektering och detta anges inte möjligt att beräkna på grund av skillnader i komplexitet mellan olika byggprojekt och att kostnaderna påverkas av alla egenskapskrav, inte enbart avseende tillgänglighet och användbarhet.

Författningsförslaget anges innehålla färre bestämmelser än BBR och i många delar innebära en förenkling som på sikt kan bli tidsbesparande. På kort tid anges det kunna ta längre tid att arbeta med en ny regelstruktur medan det på längre sikt anges finnas möjlighet till tidsvinster eftersom det nya regelverket blir mer överblickbart. Det anges inte ha varit möjligt att beräkna tidsåtgång för tillämpning av regler i faktiska tal, varken för nollalternativet – det vill säga dagens regler- eller för författningsförslaget. Som skäl anges bland annat skillnader i byggnaders komplexitet och kompetens hos den som projekterar. Beskrivningen av dessa förutsättningar (som återfinns på sidorna 54-55 i konsekvensutredningen) överensstämmer med motsvarande beskrivning i den remiss från Boverket som Regelrådet yttrade sig över i ärende RR 2023-53.

Byggherrar kommer att behöva kompetensutveckling i hur det nya regelverket fungerar, inte enbart för föreskrifterna om tillgänglighet och användbarhet. Kostnaden för kompetensutveckling anges inte kunna beräknas på grund av att byggherrar är en heterogen grupp med olika behov. Ett räkneexempel presenteras emellertid som bygger på att det behövs åtminstone en halv dags utbildning per anställd för de som jobbar med regel tillämpning. Det aktuella räkneexemplet är detsamma som redovisades i den remiss som Regelrådet yttrade sig över i ärende RR 2023-53 och det anges således bland annat att en halv dags utbildning inte nödvändigtvis innebär att kostnaden per företag i jämförelse med den totala årsarbetstiden inte blir betungande. Kostnaden för arbetsgivaren anges emellertid kunna vara högre än den faktiska lönekostnaden eftersom produktionsvärdet av en arbetstimme i normalfallet är högre än lönekostnaden. Detta exemplifieras med ett fall där en alternativkostnad (utebliven intäkt) på 4 400 kr jämförs med en lönekostnad på 2 000 kr.

Den som vill arbeta på samma sätt som med BBR kommer att kunna göra det även med det nya författningsförslaget. Liksom i andra ärenden (se exempelvis referat i yttrande RR 2023-53) anges att Byggherrar som inte har dokumenterat projektering och egenkontroller behöver troligen lägga mer resurser på kompetensutveckling inom området, särskilt om uppgifterna ska utföras av byggherren själv. Boverket har inte kunnat uppskatta denna kostnadsökning men den anges vara tillfällig och begränsad. Det hänvisas till branschens vana (typiskt sett) vid att hantera dokumentation som ett obligatoriskt moment i byggprocessen på samma sätt som angetts i tidigare ärenden. Utöver formell kompetensutveckling anges det också bli det en period av successiv inläring av de nya reglerna vilket under en begränsad period kan innebära produktivitetstförluster, som inte heller bedöms kunna beräknas. Totaleffekten bedömer verket likväl inte bli negativ, eftersom den nya utformningen av regelverk bedöms medföra möjliga produktivitetshöjningar som inte finns med dagens regler. (Se sidorna 55 -56 i konsekvensutredning för den fullständiga texten).

När det gäller byggtreprenörer anges i likhet med tidigare ärenden (se exempelvis RR 2023-53) att i den mån sådana entreprenörer får fler administrativa uppgifter är det fråga om att byggherren överläter dem via avtal, till exempel att dokumentera kontroller. De administrativa kostnaderna kommer liksom i dag att belasta byggherrarna. Om byggtreprenörerna uppdras av beställaren att föreslå, utforma eller projektera nya metoder och lösningar, behöver de använda arbetstid åt att sätta sig in i föreskrifterna och lära sig att tillämpa dem. Mer kompetensutveckling kan behövas om byggherrar efterfrågar nya metoder och lösningar. Beträffande projektörer och kontrollansvariga bedöms i likhet med i tidigare

ärenden att dessa redan dokumenterar på ett sådant strukturerat sätt att förslaget inte ger några administrativa kostnader. När det gäller kompetensutveckling för gruppen projektörer och kontrollansvariga görs samma bedömning som i RR 2023-53 (om föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader). Också i likhet med detta tidigare ärende bedöms att utbildningsföretag kan få ökad efterfrågan på sina tjänster. (Se sidorna 59 och 60 i konsekvensutredningen). I likhet med i ärendet RR 2023-53 (exempelvis) bedöms att direkt påverkan av förslaget blir begränsad för tillverkare av byggmaterial och småhus, eftersom byggnaderna i allt väsentligt ska uppfylla samma samhällskrav som enligt nuvarande regler. På lång sikt kan författningsförslaget bidra till att byggherrarnas efterfrågan förändras. Tillverkare av byggprodukter behöver då möta en förändrad efterfrågan om de vill behålla eller förbättra sin marknadsposition. Efterfrågan på nya lösningar kan innebära att produkter behöver anpassas för att motsvara byggherrens krav. På kort sikt bedöms inte förslaget innebära krav på konsekvensutveckling för byggmaterialtillverkarna eller småhustillverkarna. På längre sikt skulle sådana effekter kunna uppstå om byggherrarnas efterfrågan på alternativa lösningar ändras.

I konsekvensutredningen finns även samma resonemang som i tidigare ärenden om att de långsiktiga konsekvenserna av en ny utformning av regelverket behöver ses i ett större sammanhang där man beaktar effekten av det totala regelverket snarare än enskilda förslag till ändrade regler.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av påverkan på företagens tidsåtgång, kostnader och verksamhet i detta ärende uppvisar överlag betydande likheter med den som gjorts i exempelvis den remiss som Regelrådet yttrade sig över i ärende RR 2023-53. Mot bakgrund av att förslaget även i detta fall, såvitt Regelrådet kan förstå, till stor del innebär en förändring i Regelverkets form och i vart fall inte avsiktligt ska medföra kravskärpningar totalt sett, kan beskrivningen anses tillräcklig. Det bör samtidigt påpekas att det även i detta slags ärenden hade kunnat förbättra transparensen med något fler exempelberäkningar. Givet att kravnivån i princip avses vara oförändrad totalt sett och med beaktande av att det har förklarats vilka utmaningar som finns vid försök till kvantifiering, är detta emellertid inte obligatoriskt.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företags tidsåtgång, kostnader och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att författningsförslaget innebär att staten inte längre anger vilka metoder som bedöms uppfylla föreskrifterna. Därmed får samhällsbyggnadsbranschen större möjligheter och starkare incitament att utveckla egna metoder och lösningar. Det kan leda till nya produkter och metoder, och mer kostnadseffektiva lösningar, med större mervärden för slutanvändarna. Det i sin tur kan bidra till bättre konkurrensförutsättningar på lång sikt. Det anges att de mindre företagen har högre alternativkostnader, vilket kan påverka konkurrensen.

Regelrådet gör följande bedömning. Det anges på flera ställen i de beskrivningar som görs av små och medelstora företag att det kan vara jämförelsevis svårare för de mindre företagen att satsa på kompetensutveckling. Det anges också att alternativkostnaden för de mindre företagen kan vara högre och att det kan påverka konkurrensen. Mot bakgrund av att det är en mycket stor andel av de berörda företagen som är mindre företag hade det varit motiverat

att utveckla beskrivningen av sådana effekter i ett avsnitt om påverkan på konkurrensförhållandena.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Det anges information om regleringens påverkan på företagen i andra avseenden i konsekvensutredningen. Den beskrivning som finns är i princip identisk med den som fanns i det ärende som Regelrådet yttrade sig över i ärende RR 2023-53 (avseende föreskrifter om säkerhet vid användning av byggnader).

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av påverkan på företagen i andra avseenden och Regelrådet finner att den förefaller relevant även för detta ärende.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det anges information i konsekvensutredningen om hur förslaget kan väntas påverka de små företagen. Det är i allt väsentligt samma beskrivning som gjordes i konsekvensutredningen till det förslag som Regelrådet yttrade sig över i ärende RR 2023-53.

Regelrådet gör följande bedömning. Mot bakgrund av att det är samma företag som berörs av det nu aktuella ändringsförslaget och mot bakgrund av att det här aktuella förslaget anges ge upphov till ungefär samma slags kostnadsförändringar med mera, kan det vara riktigt att effekten blir ungefär densamma. Den beskrivning som görs av hur de små företagen specifikt kan väntas träffas av regeländringarna bedömde Regelrådet var tillräcklig i det tidigare ärendet och det gäller även för denna remiss. Det hade kunnat anges tydligare att ingen särskild hänsyn har tagits till de mindre företagen vid reglernas utformning även i detta fall.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet finner att konsekvensutredningen håller tillräcklig kvalitet när det gäller bakgrund och syfte med förslaget, alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd, förslagets överensstämmelse med EU-rätten, särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser, beskrivningen av berörda företag och hur tidsåtgång, kostnader och verksamhet påverkas för dessa. Det finns också en tillräcklig beskrivning av särskild hänsyn till små företag. Den delaspekt som Regelrådet finner otillräckligt redovisad är påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag. När Regelrådet gjort sin bedömning i detta ärende beaktas att redovisningen i flera fall är tydlig och även i fall där den är mindre tydlig kan den oftast anses tillräcklig i ett fall där de materiella förändringarna i reglerna framstår som något mer begränsade och att kravnivån överlag inte synes skäras väsentligt. I ett ärende som innebar större förändring skulle större tydlighet ha krävts, inte minst om kostnadspåverkan.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 14 juni 2023.

I beslutet deltog: Lennart Renbjer, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av: Per Högström.

Lennart Renbjer
Ordförande

Per Högström
Föredragande